

Wat zijn Staat van Instandhouding en Gunstige Referentie Populatie bij ganzenbeheer?

Staat van instandhouding (Svl)

Europese landen hebben afspraken gemaakt om te voorkomen dat dieren en plantensoorten achteruitgaan of verdwijnen. Deze afspraken zijn vastgelegd in de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen verplichten landen om soorten en hun leefgebieden in een goede staat te houden of te herstellen.

De Staat van Instandhouding geeft aan in welke staat een diersoort zich bevindt. Dit kan zijn: **gunstig** (goed), **matig ongunstig** of **zeer ongunstig**.

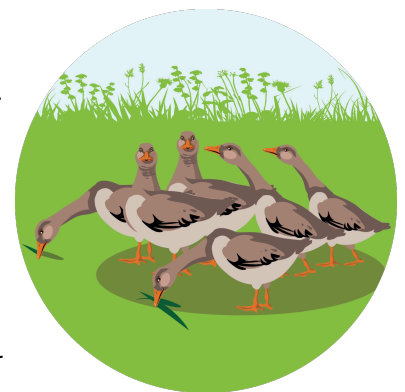
De Svl laat zien of een soort zich niet alleen nu, maar ook in de toekomst kan blijven handhaven. Daarbij wordt gekeken naar meerdere aspecten:

- **Verspreiding**: waar komen de dieren voor?
- **Populatieomvang**: hoeveel dieren zijn er en is dat voldoende om levensvatbaar te blijven?
- **Leefgebied**: hoe groot is hun leefomgeving en wat is de kwaliteit ervan?
- **Toekomstperspectief**: blijft die situatie naar verwachting ook op langere termijn goed genoeg (**duurzaam voortbestaan**)?

Voor Nederlandse broedvogels geldt dat de Svl gunstig is als het aantal tenminste zo groot is als ten tijde van het vaststellen van de Vogelrichtlijn (1980), en wanneer de vooruitzichten ook goed zijn.

Gunstige Referentie Populatie (GRP)

Om de gunstige Svl concreet te kunnen toetsen, wordt gewerkt met de Gunstige Referentie Populatie. Met deze GRP wordt berekend hoeveel ganzen er moeten zijn om te kunnen spreken van duurzaam voortbestaan. **De GRP is geen doel op zich, en ook geen uitspraak over hoeveel ganzen mogen worden gedood.** Het is een ecologische ondergrens, uitgedrukt in een getal (of bandbreedte), waaronder de gunstige Svl niet meer kan worden gegarandeerd.

De GRP lijkt op de Svl, maar is niet gelijk

De Staat van Instandhouding houdt rekening met een **toekomstperspectief** voor het leefgebied van een soort. De GRP houdt rekening met **tegenslagen**, zoals:

- ziekte-uitbraken
- sterfte door beheer en/of jacht in andere landen
- veranderingen in leefgebied

De GRP ligt daarom altijd boven het absolute minimum om te overleven. Er wordt bewust een **veiligheidsmarge** ingebouwd, zodat de soort ook bij tegenslag kan blijven bestaan. Het verschil tussen Svl en GRP is dus:

- De **Svl** geeft aan in welke staat een populatie zich bevindt (gunstig, matig ongunstig, zeer ongunstig). Oftewel: *gaat het goed genoeg met de soort, nu en in de toekomst?*
- De **GRP** is het hulpmiddel: een concreet getal dat helpt om vast te stellen bij welk aantal dieren, rekening houdend met bovengenoemde mogelijke tegenslagen, sprake is van een gezonde populatie die duurzaam kan voortbestaan. Oftewel: *vanaf welk aantal dieren is dat duurzaam voortbestaan zeker?*

Wat betekent dit voor ganzenbeheer?

Doordat de GRP een concreet getal is, helpt dit om helder en zorgvuldig te bepalen of beheer ecologisch en juridisch mogelijk is. Boven die grens kan beheer worden afgewogen. Zo wordt voorkomen dat ganzensoorten door beheer, eventueel in combinatie met ziektes of andere tegenslagen, in hun voortbestaan worden bedreigd.

In het **faunabeheerplan Ganzen2025-2031** zijn de gunstige Staat van Instandhouding en de Gunstige Referentie Populatie belangrijke begrippen, waarmee de beheermaatregelen zorgvuldig worden onderbouwd.

Meer weten over de Staat van Instandhouding? Klik [hier](#) voor informatie op de website van Sovon.

Beheer is één van de mogelijkheden om schade door ganzen aan landbouw en natuur te beperken en risico's voor de vliegveiligheid zoveel mogelijk te voorkomen. In eerste instantie gaat het altijd om preventieve maatregelen (weren en verjagen). Pas wanneer deze onvoldoende effect hebben, komen dodelijke maatregelen in beeld (nestbehandeling, ruivangsten, afschot). Aan deze tekst kunnen geen rechten worden ontleend.